



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XXIX. Vtrum Filium non orandum esse pronuntiaverit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

dum esse pronuntiaverit. Minime quidem orandum cum Patre Filium, non autem simpli- A
 citer non orandum sensisse Origenem narrat, Augustinus Har. 43. ad Quoduultdeum, &
 cur ita senserit causam affert: *Dicit praterca, inquit, ipse Origenes, quod Filius Dei sanctis homi-*
nibus comparatus, veritas sit; Patri collatus mendacium; & quantum distat Apostoli Christo, tantum
Filius Patri. Unde nec orandum est Filius cum Patre, quia non auctor est indulgentiarum petitionum, sed
supplicator. Vtramque accusationem complexus est Theophilus Alexandrinus Pasch. 2. ubi
Origenem ait autum esse dicere, Non esse orandum Filium, neque cum Filio Patrem: quæ qui-
dem absurda est, & secum pugnans conuestio; nam si Filium orari vetat Origenes, cur
vetuisset Patrem orari cum Filio, qui neutiquam orandus est?

Profecto si dicta superius de violata ab Origene Filij maiestate recordemur, quid de
 eius invocatione opinari debuerit, facile deprehendemus. Cum enim ad ejus dignitatem B
 quem precibus compellamus, accommodata esse debeat oratio nostra; humiliori Pa-
 trem obsecratione venerandum esse quam Filium dicere debuit Origenes, si doctrinae
 suae connexionem retinere voluit. Neque conjectura nostra nos fallit: genuinam
 enim fuisse hanc ejus sententiam declarant libri contra Celsum, quorum quinto sic
 disserit: *τασαν μὲν οὐδ' ἄλλοις, καὶ προσεχόντων, καὶ ἐν πνεύματι, & δόξα εἰς αἰῶνα αἰῶνων τῷ ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα*
ἡμεῖς τὰ ἑπὶ ταύτων ἀρχαίως ἐκ λόγου λόγου καὶ θεοῦ διδομεθα δὲ καὶ αὐτῷ τῷ λόγῳ, καὶ ἐπιπέ-
μεθα αὐτῷ, & δόξα εἰς ἡσασθῆναι, καὶ προσεχόμεθα δὲ, καὶ διδόμεθα καὶ ταυτέων τῷ ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ προσ-
λαβῆσαι, καὶ ἐπιπέμεσθαι. Nempe orationem proprie dictam Deo Patri fundi jubet, impro-
 priam vero & *καταχρηστικῶς* Filio: illi ut summo Deo, bonorum dator; huic tanquam *μικρῶν*,
 qui preces nostras Deo offerat: *quia non est auctor*, inquit ex Origenis persona Augustinus, C
indulgentiarum petitionum, sed supplicator. Clarius etiam mentem suam aperit libr. 8. *ἀλλὰ τὸ ἵνα*
θεὸν, καὶ τὸ ἵνα υἱὸν αὐτοῦ, καὶ λόγον, καὶ ἐκείνα ταῖς καὶ τὸ δυνατὸν ἡμῶν ἰσχυρίας & ἀξιώσεις σίβωλον, & προσ-
εχομένους τῷ θεῷ τῷ ἄλλω τῷ λόγῳ, ὅτι τὸ μυστήριον αὐτοῦ, ὡς ἀπὸ τοῦ προσεχόμενον αὐτῷ, ἀξιώσει τις
αὐτὸν ἰσχυρῶς ὅτι τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἡμῶν προσεχόμενον ὡς ἀρχαίως καὶ δόξα, καὶ τὰς θεοῦ, & τὰς ἐπιπέ-
μεσθαι τῷ ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα, & inferius: μὲν γὰρ προσεχόμενον τῷ ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα, καὶ προσεχόμενον γὰρ μυσ-
τήριον καὶ προσεχόμενον τὰς καὶ ἰσχυρίας λόγου θεοῦ, & ἀξιώσεις αὐτοῦ, ὡς ἀρχαίως, τὸ ἴδιον αὐτοῦ φθάνου
ἡμῶν ὅτι τὸ ἀπὸ τοῦ ἴδιου τῷ θεῷ αὐτοῦ, καὶ θεῷ ἡμῶν. Aliquando tamen ad Verbum preces allegari
 concedit, non quasi Deo Patri offerendas, sed quasi Filij ipsius proprias; nec tamquam
 ad *μικρῶν*, sed tamquam ad ipsum bona per se hominibus largiri valentem. Ita libr. 5. *καὶ*
μητρίαν καὶ θεοῦ δὲ καὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ καὶ τὸ μυστήριον αὐτοῦ τῷ λόγῳ τῷ ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα ἀναμάρτητον ἰσχυρῶς, & πᾶσι
λαβόμενον τῷ ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα, ὡς καὶ τὰς προσεχόμενον δόξα εἰς αἰῶνα τῶν λόγων αὐτοῦ, καὶ ἰσχυρίας αὐτοῦ. D
 Multo magis rogari jubet Patrem quam Filium, & intentiori ac humiliori oratione. Atque
 id sibi volunt Patres, cum clamant dixisse illum non esse orandum cum Patre Filium;
 hoc est, non esse orandum itidem ut Patrem Filium. Nunc facilis est sexcentorum loco-
 rum intellectus, in quibus Patrem cum Filio nulla precatonis adhibita distinctione in-
 terpellat: qualis ille est ex Homil. 4. in Ierem. *Cum autem plenitudo Gentium introierit, tunc*
omnis Israel saluus erit, & fiet unus grex & unus pastor, docens in commune populum suum magnificare
omnipotentem Dominum cum Christo Iesu & ille ex Homil. 12. in Ezech. Vt nunquam ad radi-
ces nostras ponatur securis: quæ in Evangelio predicatur, attentius Iesum Christum Dominum nostrum
cum Patre suo precemur: & hic ex Homil. 15. in Luc. Vt igitur & nos stantes in Templo, & tenentes
Dei Filium, amplexantesque eum, digni remissione & profectio ad meliora simus, oremus omnipoten-
tem Deum, oremus & ipsum parvulum Iesum, quem alloqui & tenere desideramus in brachijs: & alter
iste ex Homil. 18. in eundem: Quia igitur Salvator Creatoris est Filius, in commune Patrem, Fi-
liumque laudemus, cuius Lex, cuius & Templum est: & Homil. 36. in eundem: Propterea Domini
miseritordiam deprecemur, ne nobis tacentibus lapides clamitent, sed loquamur & laudemus Deum in
Patre, & Filio, & Spiritu sancto. Orari quidem Patrem jubet & Filium, sed diverso genere
orationis.

XXX. Postremum hæc obijciendum venit Origeni, opinatum eum humani redem-
 ptionem generis Spiritum sanctum potissimum decuisse; atque id munus cum obire ac su-
 stinere neutiquam posset, Filio imposuisse, ut pote qui unus recte quiret provinciam hanc F
 administrare. Prostat commentum illud Tom. 2. in Iohann. p. 58. *ἢ τὸ γὰρ ἕξ καὶ τὸ πρὸς εἰπεῖν,*
ὅτι ἰσχυρῶς ἡ χάρις καὶ τὸ ἰσχυρῶς αὐτοῦ καὶ δουλείας πρὸς φθορῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἡμῶν,
μακαρίας καὶ θείας δυνάμεις ἐκαστοῦ ἑαυτοῦ, ἢ πρὸς φθορῆς, & τὰ ἑπὶ τῷ γένει, καὶ ὡς πρὸς ἐπιπέ-
μεσθαι τῷ ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ προσεχόμενον αὐτοῦ, ὡς τὸ π-
λακῶν ἄθλων μόνον ἐκείνων δυνάμενος. Contra eam opinionem confurgunt univervi Patres, &
 præ reliquis Trinitatis sanctæ Personis id operis Filio præcipue convenisse demonstrant,
 causasque hujus reddunt multiples & validas, quarum hic explicandi locus non est. Pa-
 trem tamen ac Spiritum sanctum eodem officio haud secus ac Filium defungi potuisse com-
 munitis est Ecclesiæ Catholicæ doctrina, eamque tenetur Thomas Part. 3. q. 3. a. 5. Favet nihilo-
 minus Origeni Anselmus, qui alio fortasse persuasus argumento, non aliam potuisse carni
 humane